

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An actiones forenses saecularium iudiciorum obstent reuerentiae debitae
locis sacris. punct. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

4. Pena autem furantium in loco sacro duplex esse potest, alia ipso iure lata, alia ferenda. Si de pena ipso iure lata loquamur; aliqui existimant; quoscumque fures sacrilegos ipso iure excommunicatos esse. Adducitur *c. canon. 12. quæst. 3.* ibi Ecclesiarum Dei violatores autoritate Dei, & iudicio S. Spiritus, à gremio sanctæ matris Ecclesiæ, & consortio totius Christianitatis eliminamus. Item adducitur *c. omnes Ecclesiæ 17. q. 4.* Ibi omnes Ecclesiæ raptores, atque suarum facultatum alienatores à liminibus sanctæ matris Ecclesiæ anathematizatos pellimus, & damnamus. Deinde allegatur *cap. quisquis 17. quæst. 4.* ubi communione priuatur, qui Ecclesiam Dei violauerit, & aliqua sine licentia illius, cui commissa esse dignoscitur, inde abstulerit. In his ergo videtur fures sacrilegos excommunicationi subiectos esse. Cæterum, probabilis est nullum sacrilegum furem ipso iure excommunicatum esse, nisi simul Ecclesiam effringat. Priorem partem, scilicet furem simplicem sacrilegum excommunicatum non esse, docet Suar. *t. 5. de censur. disp. 22. sect. 2. num. 6.* Azor. *1. p. lib. 9. cap. 27. quæst. 13.* Bonac. *disp. 3. de primo decal. præcepto, quæst. 6. p. unica, num. 13.* Probat textus in *cap. ult. de furtis*, ubi qui furatus fuit calicem Ecclesiæ, si non est infamia publica notatus, admittitur ad ordines peracta penitentia, absque vlla absolutione: & in *cap. conquisitio de foro competenti*, dicitur anathemati subiciendos esse inuatores rerum Ecclesiæ, donec satisfecerint. Non est igitur excommunicatio ipso iure lata aduersus eos. Neque supradicti textus contrarij aliquid probant. Nam *cap. canon.* solum modum præscribit excommunicandi, non de facto excommunicat, vt placet Hugo, & Card. ibi. Quod si de facto excommunicationem ferat, cum non sit ille textus alicuius concilij generalis, non videtur pro tota Ecclesia obligare posse, neque pro lege taliter est receptus. *cap. verò omnes Ecclesiæ* non fert excommunicationem; sed approbat excommunicationem, si fiat, vel potius declarat quid cum excommunicatis faciendum est nempe pellendos, & excludendos esse ab Ecclesia. Denique *cap. quisquis* non infert excommunicationem, sed communionis Eucharistiæ priuationem, siquidem paulo inferius, si contumax existat, mandatur à communionem fidelium priuari.

5. Verum si cum furto sacrilego mixta sit extractio Ecclesiæ, communis sententia affirmat excommunicationem incurri, ex *cap. conquisitio de sententia excommunicat.* ubi aduersus quosdam, qui Ecclesias confregerunt, easque spoliare non dubitarunt, dicitur, *Mandamus, quatenus si est ita, memoratos sacrilegos excommunicatos nunciatis, & factis sic excommunicatos archiepis emitari, donec passis iniuria congruè satisfecerint, & damna pro eis data restituerint. Et cum literæ vestræ res vultu acem continentes, Apostolice se conspectui repræsentent.* Et licet in huiusmodi textu non videatur ferri excommunicatio, sed iam lata & incurta mandati, vt publicetur, vt constat ex illis verbis, *mandamus, quatenus si est ita, memoratos sacrilegos excommunicatos nunciatis.* Quæ verba non ad ipsos delinquentes, sed ad iudices diriguntur. Nihilominus, quia non potest quis excommunicatus nunciari, quin prius excommunicatus sit, fit sane ex illo textu colligi, ipsos taliter delinquentes excommunicatos esse, siue illa excommunicatio ex illo textu, siue ex alio antecedenti habeatur. Probabilis tamen credo ex illo textu haberi, quia ille textus, non solum mandat denunciari excommunicatos sic delinquentes, sed implicite, & virtute eos excommunicat, facit enim hunc sensum. Mandamus, quatenus si ita est, memoratos sacrilegos, quos ex nunc excommunicamus, excommunicatos nunciatis; sic Suar. *t. 5. de censur. disp. 21. sect. 2. à num. 6.* Azor. *1. p. lib. 9. cap. 27. quæst. 12.* Bonac. *disp. 3. de primo decal. præcepto, quæst. 6. p. unica, num. 12.* Sayrus *lib. 3. cap. 29. num. 14.* Grassi *1. p. lib. 2. cap. 28. num. 12.* & alij ab eisdem relati. Aduerto tamen ad hanc excommunicationem incurrendam duplicem actionem requiri, quarum vna deficiente, vel in suo genere leui existente cessat excommunicatio. Requiritur ergo fractio Ecclesiæ, & illius spoliatio; quia vtraque actio in *cap. conquisitio* apponitur. Vnde si illam Ecclesiam ab aliis perforatam spoliis, vel illam spoliis absque violento ingressu, nullam censuram incurrit: sic Doctores supra relati. Secundò, aduerto hanc excommunicationem non esse reseruatam, quousque denunciata non sit; quia post denunciationem dicitur, debere se Pontifici præsentare; sic Suar. & Bonac. *supra, & Tolet. cap. 3. num. 8.* Lessius *lib. 2. cap. 45. dub. 4. num. 21. & 22.*

6. Quod si de pena ferenda sermo sit, communis sententia Doctorum est esse arbitrariam pro conditione furti, & qualitate personarum ex *leg. 4. §. mandatis autem, ff. Ad leg. lul. Peculatus, & ibi glossa, & plurius exornat Anton. hom. cap. 5. de furtis num. 11.* Clarus. *præc. §. sacrilegium, num. 4. in princ. Decian. tract. crimin. lib. 6. c. 33. Rub. de penis sacrilegij, à num. 5.* Menoch. *lib. 2. de arbitrar. casu 389. à num. 2.* Diaz. *præc. cap. 87. num. 3.* Farinac. *7. p. de furtis, quæst. 17. 2. à num. 11.* Hoc tamen arbitrium potest index extendere vsque ad penam mortis, vt manifestè constat ex *leg. sacrilegij penam, ff. Ad leg. lul. peculatus, ff. ibi sacrilegij penam* debet procul pro qualitate personarum, proque rei conditione, & temporis, & ætatis, & sexus, vel tenerius, vel clemensius statuere, & seio multos ad bestias damnasse sacrilegos, nonnullos etiam viuos exulisse,

alios verò in furca suspendisse. Decian. Farinac. Clams, & Menoch. *supra.* Et certe sacrilegium, ubi res facta de loco furripitur; regulariter pena mortis puniendum est, nisi leuitas furti, & ætas minor delinquentis obligent penam minorem, vt bene comprobatur Menoch. à num. 4. & Farinac. num. 25.

PUNCTVM III.

An actiones forenses secularium iudiciorum obtineant reuerentiæ debitæ locis sacris?

1. Certum est obtinere.
2. Non licet iudicibus secularibus extra necessitatem summariam informationem facere in Ecclesia, etiam illorum, qui ad illam conuenerunt.
3. Processus, & sententia iudicis Ecclesiastici non prohibetur illi fieri.

1. Constat obtinere, esse grauem culpam locis sacris vt ad illarum exercitum ex *cap. deest, de immunit. Ecclesiar. in 6.* vbi Gregor. X. inquit. *Omnia in Ecclesiis secularium iudiciorum strepitus conuulsi, nulla inibi causa per laicos maxime criminalis agitur, sine loca eadem à laicorum cognitionibus aliena.* Quæ verba textus cum eodem tenore prolata sint, ac alia plura in eodem capite verita: quæ si fiant, non videntur grauem culpam sacrilegij continere. At cum statim subiungat textus. *Processus iudicium secularium, ac specialiter prolatis sententias in eisdem locis omni robore firmitatis carere debere, efficitur sane culpam sacrilegij committi grauem, si ibi tales actus exerceas, & ita tenet Suar. t. 1. de relig. lib. 3. cap. 4. à num. 12.*

2. Ex quo inferitur non licere iudicibus secularibus summariam informationem facere in Ecclesia, eiusve cœmeterio. An illic conuenerint gaudeant immunitate, quia illic iudicialia informatio, tamen non fit actus perfectus, quia non fit cum citatione partis: est tamen inchoatus, & eiusdem rationis, ac proinde sub eadem prohibitionem contineri debet. Sic Nauarr. *de orat. hor. quæst. canon. cap. 5. num. 49.* Quod tamen intelligendum est seculis necessitate, illa enim posita, sicut licet fit actus iudicialis in Ecclesia, ita etiam fit valde.

3. Dixi prohibitum esse omnem strepitum iudiciorum secularium, vt tacite infinuarem non prohiberi processum, & sententias à iudicibus Ecclesiasticis, quia hæc presumuntur pietatem concernere. Tum quia hic est fauor factus Ecclesiæ ministeris, & ita tenet glossa communiter recepta in *cap. deest, verbo secularium, & cap. 1. cap. cum in Ecclesiis de immunit. Ecclesiar. cap. relinq. de custodia Eucharistiæ, & tradit Nauarr. cap. 55. de orat. hor. canon. num. 36. & 44.* Ex his inferitur quid dicendum sit de aliis actionibus, quæ esto similitudinem habent cum placito, strepitus iudiciali, iudicialis actus non sunt. Dicendum ergo est, non esse prohibitas ex vi huius decreti, quia non est extendenda lex ultra verborum proprietatem. Quapropter non est prohibendum exercitum voluntarie iurisdictionis secularis, vt dispensatio electio, presentatio, & similia, Suar. *t. 1. de relig. lib. 3. de reuer. debita locis sacris, cap. 4. num. 13.* cum Panoimit & Syluest. Idem est de collatione gradus doctoratus, & similia, etiamsi autoritate regia concedatur; quia non est actus iurisdictionis contentiosa, sed voluntaria; & ad pietatem conducent, Nauarr. *cap. 5. de orat. n. 37.* Suar. num. 15. Per accidens fieri potest illicita, si cum strepitu, & tumultu chorearum, & ludorum diuina perturbantur conferratur, Suar. & Nauarr. *supra.*

PUNCTVM IV.

An concilia, confabulationes, contractus politici, & similia prohibeantur fieri in loco sacro?

1. Non esse horum rigorosam prohibitionem, nisi scandalum adsit, & notabilior diuina impediatur, plures Doctores censent.
2. Probabilis est esse præceptum Ecclesiasticum de illorum citatione.
3. Explicatur prohibita in *cap. deest, de immunit. Ecclesiar. in 6.*

1. Tota difficultas est in explicatione textus in *c. deest, de immunit. Ecclesiar. in 6.* ubi omnes hæc actiones prohibentur. Dubium tamen est; an vera, & rigorosa sit prohibitio? Plures Doctores existimant non esse, atque ita illorum transgressionem mortalem non esse, nisi ex contemptu, vel cum notabili impedimento diuinarum officiorum fiat: sic Nauarr. *de orat. & hor. canon. cap. 5. num. 42.* Angel. *verbo immunitatis, num. 5.* Tabiena eodem, & Syluest. *quæst. 2. num. 5.* Mauerius, qui in *supradicto cap. deest*, nullum est verbum præceptum respectu